

Målet mot poliskommissarie Olle Liljegren

Han följde Stockholmspolisens kultur

Kommissarie Olle Liljegren improviserade inte på eget bevåg i lagens utmarker. Han följde bara den kultur som råder inom Stockholmspolisen och som cheferna i tysthet godkände.

Det är Svea hovrätts slutsats när den nu väljer att fria Liljegren på alla punkter.

Domen innebär ett sensationellt misslyckande för åklagarsidan.

Annons:

Men också en råsop mot landets största polismyndighet.

Otydligt beslutsfattande, avsteg från rutinerna och djärva risktagningar - som att lämna tillbaka skjutvapen till kriminella - är en del av det som domstolen bokför på Stockholmspolisens konto. Enligt hovrätten har det, sedan ett antal år, tillämpats en ordning där beslagtagna vapen och sprängämnen inte behöver registreras i beslagsloggare eller tas upp i anmälan.

Stockholmspolisens fristajlande blev känt för domstolen när länskriminalchefen Leif Jennekvist, hårt pressad av Liljegrens försvarare, medgav att det finns en viss acceptans för att frånga den föreskrivna ordningen.

Medgivandet blev kommissarie Liljegrens lycka. Om till och med de högsta cheferna tycker att det är okej att vapen flyter runt, varför ska då en enskild tjänsteman bära hundhuvudet? undrade hans försvarare, advokat Per Liljekvist.

Chefsåklagare Katarina Johansson Welin och kammaråklagare Magnus Elfving saknade helt strategi när fokus, under slutet av rättegången, gled över till polisledningens eventuella ansvar. De hade tidigt låst sig vid bilden av Olle Liljegren som ett ensamt rötägg i en i övrigt klanderfri organisation och kunde inte byta position.

Den friande domen tvingar nu riksåklagaren till noggranna överväganden. Den viktigaste frågan:

Måste en tidigare nedlagd tjänstefelutredning mot Leif Jennekvist återupptas?

Målet mot poliskommissarie Olle Liljegren

Jennekvist ändrade sig på flera punkter

Chefen för länskriminalen i Stockholm hårt pressad i Liljegren-målet.. På punkt efter punkt ändrade sig polischefen Leif Jennekvist i går, då han hördes i det uppmärksammade Liljegren-målet.

Att kamouflera vapenbeslag och strunta i att skriva protokoll kan vara ok, medgav han nu:

- Ibland finns ingen annan utväg.

Svaret kom under ett över två timmar långt förhör, där Jennekvist bitvis pressades hårt.

Efteråt var advokat Per Liljekvist, som försvarar den åtalade kommissarien Olle Liljegren, nöjd.

- Det här visar precis det som min klient hävdar, nämligen att polisen ibland måste använda extraordinära åtgärder, säger Liljekvist till DN.

Leif Jennekvist, chef för länskriminalen i Stockholm, har tidigare sagt att vapen aldrig får tas i beslag utan att anmälan och protokoll skrivs. Men sedan hans kollega Ali Lindholm, chef för under cover-verksamheten, berättat att ledningen gjort undantag i ett visst fall svängde Jennekvist.

- Det fanns ingen annan utväg, menade länskrimchefen och bekräftade att han tagit beslutet.

I det aktuella fallet hade kommissarie Liljegren, via sin informatör, kommit över två pistoler från kriminella. I stället för att upprätta anmälan fick Liljegren klartecken att "kamouflera" vapnen till hittegods. Syftet var att skydda informatören.

Manövern gick till så att två av Liljegrens kolleger klädde ut sig till uteliggare, satte sig under en bro i Stockholm och ringde anonymt till polisens ledningscentral. Två intet ont anande ordningspoliser kallades därefter till platsen och fiskade, efter anvisning från de skådespelande kollegerna, upp vapnen ur en papperskorg. Därmed kunde de "heta" vapnen gömmas i hittegodsregistret.

- Det är olämpligt. Men det kan falla under nödreglerna, säger Jennekvist nu i efterhand.

På advokatens fråga om varför han svarat annorlunda i tingsrätten sa länskrimchefen:

- Jag syftade på en annan sak.

Även angående fyra automatkarbiner som funnits i Olle Liljegrens kassaskåp lämnade Leif Jennekvist i går helt nya uppgifter. Vapnen, som köpts in från kriminella för 80 000 kronor, flyttades plötsligt av ledningen efter att Eskilstunapolisen berättat att Liljegren misstänktes för grova brott.

Hittills har Leif Jennekvist hävdar att vapnen togs bort för att hemlighålla den utredning där de ingick.

I går gav han en annan bild.

- Skälet var att den tillförordnade chef som skulle ta över rummet inte ville ha kvar Olles skåp. När man ringde till Olle och sa detta berättade han att skåpet innehöll vapen, vilket jag ansåg var direkt olämpligt, sa Jennekvist.

Även Liljegrens närmaste chef, kommissarie John Bäckström, gav samma berättelse när han hördes tidigare under dagen. Varför själva skåpet fick stå kvar, med flera andra vapen i, blev dock inte utrett.

Advokat Per Liljekvist noterade med förvåning polischefernas nya version. Liljekvist har pekat på vapenflytten som ett påstått bevis för att ledningen godkänt hemliga vapenbeslag.

- Det här är ett hopkok i efterhand, kommenterade han.

Åklagare Katarina Johansson Welin ville däremot inte ha någon åsikt:

- Det här ligger utanför målet och saknar betydelse.

På vägen ut från domstolen tog Leif Jennekvist för första gången på länge bladet från munnen.

- Det som kommer fram i den här rättegången skadar tyvärr vår verksamhet. Nu vet de kriminella hur vi jobbar och det är inte bra, sa han.

Att han skulle ha något eget ansvar för den situation som uppstått avfärdar Jennekvist.

- Nej, vi litade på Olle. Men det fanns en sida hos honom som inte gick att se.

Förhöret med Jennekvist fortsätter nästa onsdag.

LASSE WIERUP

Stefan Lisinski

Målet mot poliskommissarie Olle Liljegen

Åklagare kan tvingas vittna om vapnen

Frågetecknen blir allt fler kring fyra undangömda automatkarbiner hos Stockholmspolisen. Två åklagare kan nu komma att kallas till rättegången mot kommissarie Olle Liljegen för att under ed vittna om vad som hänt.

Varför informerades länskriminalen om att Olle Liljegen skulle gripas och hur kunde detta leda till att Liljegrens vapenskåp tömdes på fyra AK-47:or?

Varför har länskriminalens chef Leif Jennekvist påstått att vapnen togs bort med stöd av förundersökningssekretess, när den av Jennekvist utpekade åklagaren, Ronnie Jacobsson, i DN och SVT nu nekar till att alls ha inlett förundersökning?

Annon:

Det är frågor som advokat Per Liljekvist, försvarare för den åtalade Olle Liljegen, vill ha svar på när rättegången fortsätter i Svea hovrätt i nästa vecka.

- Jag har begärt att åklagare Katarina Johansson Welin ska berätta hur det gick till när min klients chefer informerades. Har jag inte fått svar på onsdag återstår att begära vittnesförhör med hennes företrädare, Monica Mimer, som var ansvarig vid tidpunkten, säger Liljekvist till DN.

Liljekvist överväger alltså också att kräva att kammaråklagare Ronnie Jacobsson hörs.

Motivet här är att försöka skjuta Leif Jennekvists påståenden i sank.

- Uppenbarligen anser Jacobsson att Jennekvist har fel. Vad jag kan se finns inget skäl för Jacobsson att ljuga, kommenterar Liljekvist.

Genom att gå till botten med turerna kring de bortplockade AK-47:orna hoppas försvaret övertyga Svea hovrätt om att länskriminalledningen godkänt att vapen, som köpts in från kriminella, förvarats i hemliga gömmor utan dokumentation. Lyckas detta kan oddsen förbättras för Liljegen, som enligt åtalet ensam bär ansvar för den olagliga hanteringen och i tingsrätten dömdes till fyra års fängelse.

- Min fråga är: Hur kunde ledningen känna till vilka vapen som fanns i Liljegrens skåp om man inte också sanktionerat att vapen inte behövde registreras? undrar Liljekvist.

Gör försvaret nu allvar av sina planer väntas förhören med åklagarna hållas i början av februari. Ronnie Jacobsson sa på fredagen till DN att han inte tycker att det är särskilt lustigt att i så fall dras in i utredningen.

- Jag vet inte varför Jennekvist nämner mitt namn, jag har ju inte ens varit i närheten av de här vapnen, säger han DN.

DN sökte på fredagen Leif Jennekvist. Genom presstalesman Ulf Göranzon lät denne dock meddela att han inte är beredd att ge några kommentarer förrän efter att en eventuell dom vunnit laga kraft.

LASSE WIERUP

Målet mot poliskommissarie Olle Liljegren

Vapen försvann innan polis greps

Varför rensade polisedningen ut fyra AK47:or från kommissarie Olle Liljegrens vapenskåp innan denne greps? Frågan har blivit brännhet i rättegången mot Liljegren. "Nu måste vi höra hans chef Leif Jennekvist igen", säger åklagaren.

När internetredare från Västerås i fjol slog till mot stockholmskommisarien Olle Liljegren hittades ett gevär, en ljuddämpare och en pennpistol i hans vapenskåp på jobbet. Inget av vapnen fanns i något register.

Bara några dagar tidigare hade även fyra ryska automatkarbiner modell AK47 förvarats i skåpet. Inte heller dessa vapen, som ska ha köpts in från kriminella i en hemlig operation, hade förts in i några beslagsprotokoll.

Från flera håll bekräftas att Olle Liljegrens chefer blivit informerade om att ett tillslag var på gång - och att de inför detta städade undan de fyra AK47:orna. På torsdagen förklarade försvaret i Svea hovrätt att man tänker använda "städningen" som ett bevis för att hemliga, odokumenterade vapenköp ska ha varit praxis inom länskriminalen. Åtalet mot Liljegren gäller bland annat att han på eget bevåg köpt, sålt och på annat sätt hanterat en stor mängd skjutvapen utanför systemet.

- Åklagaren hävdar att Liljegren själv bär ansvar för dessa hemliga vapenbeslag. I själva verket menar vi att det här har varit ett arbetssätt som varit sanktionerat från den högsta ledningen, sa advokat Per Liljekvist.

Enligt Liljegren ska vapen ha undanhållits registrering för att skydda infiltratörer som deltagit i operationerna. Åklagarsidan hävdar å sin sida att det verkliga syftet varit att underlätta Liljegrens vapenhandel.

Olle Liljegren lät på torsdagen förstå att han fortsättningsvis tänker skjuta över så mycket ansvar som möjligt på länskrimalens chef Leif Jennekvist. På fråga från chefsåklagare Katarina Johansson Welin om hur någon ska kunna veta vilka vapen som finns i beslag hos Stockholmspolisen svarade han: "det får åklagaren lyfta till Jennekvist".

Från början hade Johansson Welin i hovrätten bara tänkt åberopa de uppgifter Jennekvist lämnat i tingsrätten. Men försvarets linje har nu fått henne att begära att Jennekvist hörs på nytt. Förhöret är planerat till den 2 februari.

- Eftersom han är högste chef är det lika bra, säger hon.

Att AK47:orna plockades bort säger sig åklagaren dock redan ha fått en "bra förklaring till".

- De ingår i en pågående förundersökning som inte får röjas, säger hon.

Advokat Per Liljekvist ger dock inte mycket för detta:

- Äh, det pågår ingen förundersökning, det är bara ett sätt att försöka mörka de metoder som cheferna gett okej till.

På torsdagskvällen framkom nya uppgifter i SVT:s Rapport om att det inte pågår någon förundersökning där de fyra AK47:orna ingår. Därmed skulle också skäl saknas till att plocka undan dem.

Tillbakavisandet kommer från kammaråklagare Ronnie Jacobsson vid internationella åklagarkammaren i Stockholm. Jacobsson är den som har påstått leda en förundersökning där AK47:orna ingår och även sagts ha godkänt att polisen köpte in dessa från kriminella i början av förra året.

- Jag har pratat med polisen om de här vapnen, men det var långt senare och i allmänna ordalag. Några beslut har jag aldrig fattat och jag vet heller inte som hänt med vapnen sen, bekräftar åklagaren för DN.

Uppgiften om att Jacobsson skulle ha inlett förundersökning lämnades av länskriminalens chef Leif Jennekvist under höstens rättegång i tingsrätten. Enligt vad DN erfar var det Jennekvists påståenden som fick åklagarna i Olle Liljegren-målet att acceptera att vapnen tagits bort alldeles före husrannsakan i Liljegrens vapenskåp.

DN lyckades på torsdagskvällen inte nå Leif Jennekvist för en kommentar.

LASSE WIERUP

Målet mot poliskommissarie Olle Liljegren

Hårda anklagelser i polismålet

Advokaten hävdade att åtalade kommissariens chefer medvetet skyddas.. Ordkrig utbröt i går mellan åklagarna och försvaret i målet mot kommissarie Olle Liljegren.

Advokat Per Liljekvist hävdade att "någon" beordrat att Liljegrens chefer ska skyddas.

- Så uttalar man sig inte! röt kammaråklagare Magnus Elfving.

Försvarets antydningar har vuxit sig allt starkare i rättegången i Svea hovrätt. Åklagarna som åtalat kommissarie Olle Liljegren för grovt narkotikabrott och grova vapenbrott ska, enligt advokat Per Liljekvist, medvetet ha bortsett från sådant som pekats på att även Liljegrens chefer inom länskriminalen kan ha gjort fel.

I går, efter att åklagarna yrkat på sju års fängelse för Liljegren, gick advokaten ännu längre och talade öppet om en dold agenda.

- Jag är rädd för att det blivit politik som hämmat utredningen. Jag misstänker att man fått instruktioner om att skydda cheferna, sade Liljekvist och riktade sig mot chefsåklagare Katarina Johansson Welin och kammaråklagare Magnus Elfving.

Liljekvists ord gjorde Elfving arg som ett bi.

- Det börjar bli allvarligt när en advokat insinuerar att åklagarna tagit emot instruktioner. Så uttalar man sig inte till åklagare i en rättegång, det är kränkande! röt han och krävde svar på vem som skulle stå bakom de påstådda instruktionerna.

Per Liljekvist återkom dock inte i ämnet.

Tidigare hade de båda sidorna gjort sitt bästa för att sänka respektive haussa trovärdigheten hos rättegångens nyckelvittne, Olle Liljegrens informatör "Assar".

Åklagarna hävdade att "Assar" sagt sanningen om sina och Liljegrens brottsprovokationer i olika vapen- och narkotikaaffärer. Per Liljekvist kontrade med att informatören ljuger för att få sitt straff sänkt.

"Assar" som erkänt både narkotika- och vapenbrott, dömdes till lindriga tre års fängelse i tingsrätten. Men hans försvarare, advokat Nils Uggla, menar att hovrätten måste mildra påföljden ytterligare och pekar på att "Assars" dubbelspel för polisen gjort att han i dag lever under dödshot.

- Han har litat på Olle Liljegren och hört att Olle fått stöd från sina chefer. Nu är han dömd till ett liv i exil. Han kommer inte kunna ha kontakt med sin familj, vänner eller arbetskamrater.

Liksom Per Liljekvist riktar Nils Uggla hård kritik mot länskriminalen i Stockholm och dess chef, Leif Jennekvist. Jennekvist hävdade i förra veckan att han över huvud taget inte känt till "Assar".

- Det hade varit önskvärt om alla höga poliser varit lika uppriktiga i sina förhör, sade Uggla.

LASSE WIERUP

Stefan Lisinski

Målet mot poliskommissarie Olle Liljegren

Regeringen kan ha pressat åklagare

Utredningen kring polisens misstänkt olagliga knarkoperation på Gotland kan ha utsatts för politisk påtryckning. DN kan nu avslöja att regeringen begärde ett möte med åklagaren inför att denne skulle höra länspolismästare Carin Götblad.

Mötet mellan regeringen och chefsåklagare Pär G Lindell på riksenheten för polismål skedde den 24 februari i år - samma dag som Lindell skulle förhöra Stockholms länspolismästare Carin Götblad.

Regeringen företrädde av expeditionschefen Nils Öberg, en av justitieminister Thomas Bodströms närmaste medarbetare.

Annon:

- Jag hade fått order att infinna mig på Rosenbad av min dåvarande chef, som i sin tur kontaktats av justitiedepartementet. Jag gick dit och hade ett samtal med Nils Öberg, berättar åklagare Lindell, som sedan drygt ett år utreder polisens agerande i den hemliga knarkoperationen på Gotland.

Vad som sades vid mötet vill Pär G Lindell inte avslöja:

- Jag väljer att inte kommentera det.

Nils Öberg bekräftar för DN att mötet skedde på regeringens initiativ. Men vad anledningen var vill inte heller han avslöja.

- Jag behöver inte redovisa varför jag träffar olika personer, säger Öberg.

När Pär G Lindell samma dag förhörde Carin Götblad, i hennes egenskap av exlänspolischef på Gotland, var den avgörande frågan om Götblad skulle delges brottsmisstanke eller bara höras upplysningsvis. Några dagar tidigare hade uppgifter framkommit som pekade på att Götblad känt till att en hemlig agent anlåtats och att hon i efterhand sett till att denne fått betalt. Trots detta genomfördes förhøret utan att Götblad delgavs misstanke.

Att regeringen kallar till sig åklagaren i en pågående internutredning är ytterst ovanligt och kan tolkas som en markering. Nils Öberg förnekar dock att regeringen, som utser länspolismästarna, ville skicka någon signal till Lindell.

- Absolut inte, att jag träffar våra åklagare ingår i min vardag, säger Öberg.

Pär G Lindell vill inte svara på om han känt sig utsatt för politiskt tryck.

- Inga kommentarer, säger han.

Om du inte kände något tryck skulle det vara lätt att svara nej.

- Inga kommentarer.

Som DN berättade på måndagen har inga nya förhör hållits med Carin Götblad - trots att en polisagent pekat ut henne som ansvarig för knarkoperationen. Sedan månader står utredningen i stället still.

På tisdagen väntas chefen för polismålsenheten, överåklagare Björn Eriksson, träffa Pär G Lindell och diskutera ärendet.

LASSE WIERUP

Jonas Fredén